

جلوگیری از آسیب به بیمار یا آسیب به پرستار: تعارض اخلاقی عمده‌ی پرستاران در حیطه‌ی تصمیم‌گیری اخلاقی

دکتر حسین ابراهیمی*، دکتر منصوره نیکروش**، دکتر سیده فاطمه اسکویی***، دکتر فضل‌ا... احمدی****

نویسنده مسئول: تبریز، گروه روان پرستاری، دانشکده‌ی پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی Ebrahimih@tbzmed.ac.ir

پذیرش: ۸۵/۶/۶

دریافت: ۸۴/۲/۱۶

چکیده

زمینه و هدف: تصمیم‌گیری اخلاقی، عنصر ضروری در امر پرستاری است. عواملی مثل پیشرفت فن‌آوری پزشکی، تخصیص منابع، افزایش هزینه‌ها، توجه به حقوق فردی و تغییر در نقش‌های پرستار می‌تواند منجر به تعارض‌های اخلاقی گردد که نیازمند توانایی پرستاران برای بازشناسی مشکلات و تصمیم‌گیری اخلاقی مناسب در مورد بیماران است. هدف این مطالعه، توصیف مفهوم آسیب به بیمار یا آسیب به پرستار در حیطه‌ی تصمیم‌گیری اخلاقی می‌باشد. **روش بررسی:** این مطالعه با استفاده از نظریه‌ی پایه انجام گرفت. شرکت‌کننده‌ها ۱۷ پرستار بودند که گردآوری داده‌ها با استفاده از مصاحبه‌ی نیمه ساختار یافته، بدون ساختار و عمیق انجام گرفت. داده‌ها ضبط و به طور کامل دست‌نویس شدند و تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش استراتوس و کوربین در کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام گرفت. **یافته‌ها:** جلوگیری از آسیب به بیمار یا آسیب به پرستار یکی از تعارض‌های اخلاقی عمده‌ی پرستاران در تصمیم‌گیری اخلاقی می‌باشد. برای پرستاران مفهوم آسیب دارای فرآیند حس پیش‌بینی آسیب، پیشگیری از آسیب و پیامد آن می‌باشد که عواقب آسیب ممکن است بیمار، پرستار یا هر دو را دربرگیرد. **نتیجه‌گیری:** به نظر می‌رسد که، بافت تصمیم‌گیری اخلاقی جزء عوامل مؤثر در تعارض پرستاران در پیشگیری از آسیب به بیمار یا آسیب به پرستار می‌باشد. ضروری است که پرستاران برای تصمیم‌گیری اخلاقی و حل تعارض‌های اخلاقی به بافت تصمیم‌گیری خود توجه کنند و عوامل درگیر در شرایط ساختاری و سیستم مدیریت در صدد اصلاح ساختار برآیند. **واژگان کلیدی:** تصمیم‌گیری اخلاقی، تعارض اخلاقی، پیشگیری از آسیب، نظریه‌ی پایه، پرستاری

مقدمه

عمل پرستاری ضروری است (۱،۲). پرستاران نمی‌توانند مسئولیت جواب‌گویی به بیماران را انکار کنند، از این رو باید قادر باشند مراقبت سالم، شایسته، قانونی و اخلاقی از تمام

پرستاری حرفه‌ای است که نیازمند دانش اخلاقی برای هدایت عمل است. عمل اخلاقی، جنبه‌ی حیاتی مراقبت پرستاری است و رشد شایستگی اخلاقی برای حال و آینده‌ی

*دکترای پرستاری، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز

**دکترای مدیریت خدمات بهداشتی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

***دکترای بهداشت عمومی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

****دکترای پرستاری، دانشیار دانشگاه تربیت مدرس